07/06/2019

Παυλόπουλος: “Οφείλουμε πολλά στο Βυζάντιο”

/ Επικαιρότητα

«Είμαστε υπέρμαχοι της ειρήνης και της φιλίας μεταξύ των λαών, αλλά και ανυποχώρητοι εγγυητές, έναντι πάντων, του πραγματικού θεμελίου της ειρήνης, που δεν είναι άλλο από τον πλήρη και ειλικρινή σεβασμό της διεθνούς και της ευρωπαϊκής νομιμότητας» τόνισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος κηρύσσοντας την έναρξη του επιστημονικού συνεδρίου με θέμα «Φράγκοι και Βενετοί στη Μεσσηνία. Διερευνώντας το δυτικό περιβάλλον της Πελοποννήσου», το οποίο διοργανώνει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος στην Καλαμάτα.

Όπως σημείωσε ο κ. Παυλόπουλος, το θέμα του συνεδρίου είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον, καθώς συνιστά αναμφισβήτητο ιστορικό γεγονός ότι Φράγκοι και Βενετοί, πέρασαν από την Μεσσηνία και έχουν αφήσει σημαντικά δείγματα της εδώ ζωής και δράσης τους, όπως μαρτυρείται ιδίως από την παρουσία κάστρων και άλλων κτηρίων. «Επίσης, ορισμένα ψήγματα του τρόπου ζωής τους -«δυτικός τρόπος ζωής»- επέδρασαν, κάπως, στην διαμόρφωση της νοοτροπίας των κατοίκων της. Παραταύτα, η Μεσσηνία -και λόγω γειτνίασης με τον Μυστρά- έμεινε πάντα στο Βυζάντιο, όπως μαρτυρούν, άλλωστε, οι πάμπολλες λαμπρές Εκκλησίες της εποχής εκείνης» πρόσθεσε.

Παράλληλα, επισήμανε ότι μια εμβληματική όψη της πολύπλευρης φυσιογνωμίας του Βυζαντίου υπήρξε, αναμφισβήτητα, ο Μυστράς, η κοιτίδα της τελευταίας, λαμπρής, δυναστείας των Παλαιολόγων, λίκνο των Γραμμάτων και των Τεχνών κατά την λεγόμενη «Παλαιολόγεια Αναγέννηση», τόπος όπου έδρασε ο μεγάλος φιλόσοφος Γεώργιος Πλήθων Γεμιστός.

«Ο Μυστράς, λοιπόν, είναι ο τόπος που κλείνει μέσα του τόσο την τελευταία, απέλπιδα δυστυχώς, προσπάθεια πνευματικής και θεσμικής ανάταξης του Βυζαντινού Κράτους και της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, όσο και το μεγαλόπνοο εγχείρημα μεταλαμπάδευσης του Βυζαντινού Πολιτισμού -και μέσω αυτού του Αρχαίου Ελληνικού και του Ρωμαϊκού Πολιτισμού, όπως θα εκθέσω, συντόμως, στην συνέχεια- στην Δύση, προκειμένου να χτισθεί, ανά τους αιώνες, το μεγαλόπρεπο και πολυπρισματικό οικοδόμημα του Ευρωπαϊκού και του Δυτικού εν γένει Πολιτισμού» υπογράμμισε ο κ.Παυλόπουλος.

Αναφερόμενος στη Μεσσηνία, σημείωσε ότι ανήκε κυρίως στο Βυζάντιο, καθώς ο Πολιτισμός της απηχούσε, πρωτευόντως, τις αρχές και τις αξίες του Βυζαντινού πολιτισμού, ο οποίος, με την σειρά του, δεν υπήρξε μέρος του Μεσαίωνα.

Παρατήρησε, επίσης, ότι οι μελετητές ανακαλύπτουν ολοένα και πιο συναρπαστικές πτυχές της πεμπτουσίας του Βυζαντινού πολιτισμού, που συμβατικώς θεωρούμε ότι εγκαινιάσθηκε τον τέταρτο αιώνα και «έπεσε» το 1453. Λέω «συμβατικώς», διότι οι αυστηροί χρονικοί προσδιορισμοί δεν αρκούν, φυσικά, για να περιγραφεί η πολύπλευρη φυσιογνωμία του Βυζαντίου.

«Μάλιστα, ο μεγάλος Πατέρας της Εκκλησίας, Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, στο έργο του «Πηγή Γνώσεως», γράφει ότι, πριν παρουσιάσει την Ορθόδοξη δογματική διδασκαλία, όπως αυτή παραδόθηκε από τους Θεοδίδακτους αλιείς και τους Θεοφόρους ποιμένες και διδασκάλους, θα παραθέσει τα ««κάλλιστα των παρ’ ελλησι σοφον», γνωρίζοντας ότι καθετί αγαθό «παρα του Θεου τοις ανθρώποις

δεδώρηται».

Είναι μια από τις πιο εύγλωττες μαρτυρίες που περιγράφουν την φυσιογνωμία του Βυζαντίου: Τον σεβασμό προς το Αρχαίο Πνεύμα και την προσήλωση στην Ορθόδοξη πίστη. Το Βυζάντιο ανακεφαλαίωσε και διέσωσε τον αρχαίο κόσμο, γονιμοποίησε και εμπλούτισε την κολοσσιαία αρχαιοελληνική και ελληνορωμαϊκή κληρονομιά, τις παραδόσεις των λαών που έζησαν και άκμασαν στην λεκάνη της Μεσογείου και, ταυτοχρόνως, φώτισε με την δική του κληρονομιά τους Μεταβυζαντινούς χρόνους, τόσο στην Δύση όσο και στην Ανατολή» ανέφερε ο Πρόεδρος.

Ακολούθως, τόνισε, ότι οφείλουμε, πολλά στο Βυζάντιο. Όχι μόνον εμείς, οι Έλληνες, αλλά και ο δυτικός κόσμος, στον οποίο το Βυζάντιο διέδωσε τις αξίες και τα πνευματικά επιτεύγματα της αρχαίας σκέψης. «Το ίδιο και ο κόσμος των Σλάβων, ο οποίος χάρη στο έργο των Βυζαντινών ιεραποστόλων φωτίσθηκε και οδηγήθηκε στην Ορθόδοξη Πίστη, γεγονός που, και σήμερα, αναγνωρίζουν οι Σλαβικοί λαοί. Σ’ έναν βαθμό, στο Βυζάντιο οφείλει και ο κόσμος των Αράβων και των Οθωμανών, οι οποίοι, αν και συγκρούσθηκαν με το Βυζάντιο, σίγουρα θα αδυνατούσαν να δημιουργήσουν μια στερεή κρατική δομή, εάν δεν είχαν ως υπόδειγμα την Βυζαντινή διοίκηση» συμπλήρωσε.

Συνοψίζοντας, ο κ. Παυλόπουλος επισήμανε ότι οι ρίζες του Ευρωπαϊκού και του εν γένει Δυτικού Πολιτισμού φυτρώνουν πάντα στο απαράμιλλο, από πλευράς έμπνευσης και δημιουργίας, έδαφος του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού. «Όμως, οφείλουμε ν’ αποδεχθούμε ότι δίχως την σημαντική συμβολή της αρχαίας Ρώμης, της κρατικής της δομής και των πολιτισμικών της προεκτάσεων, ο αρχαίος Ελληνικός πολιτισμός και το αρχαίο Ελληνικό πνεύμα δεν θα είχαν βρει το όχημα, πάνω στο οποίο ταξίδεψαν για πέντε, τουλάχιστον, αιώνες. Κι ακόμη περισσότερο, όλο αυτό το, μοναδικό στην ιστορία της ανθρωπότητας, πολιτισμικό αμάλγαμα θα είχε σβήσει και θ’ αποτελούσε ένα, έστω και τεράστιας αξίας, απολίθωμα στην ιστορία του Παγκόσμιου Πολιτισμού, χωρίς την τελική σφραγίδα που του εναπέθεσε η Βυζαντινή αυτοκρατορία και ο δικός της Πολιτισμός» παρατήρησε.

Μάλιστα, υποστήριξε, ότι αυτή η σφραγίδα, συντέθηκε από το τρίπτυχο του αρχαίου Ελληνικού πνεύματος, των θεσμών και της έννομης τάξης της αρχαίας Ρώμης και της Χριστιανικής διδασκαλίας. «Δηλαδή τους «κίονες», πάνω στους οποίους στηρίζεται και σήμερα το αέτωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την προφητική ομολογία του Paul Valery αλλά και την άκρως ανθρωπιστική οξυδέρκεια των ιδρυτών της. Το Ευρωπαϊκό Ιδεώδες υπηρετεί τις αρχές και τις αξίες του ανθρωπισμού, της αλληλεγγύης, της ειρήνης και της δικαιοσύνης, μ’ έμφαση στον άξονα της κοινωνικής δικαιοσύνης. Είναι δε ιδίως αυτές οι αρχές και αξίες, οι

οποίες δίνουν στην Ευρωπαϊκή μας οικογένεια, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα εφόδια για να διαδραματίσει τον πλανητικό ρόλο που της αναλογεί και που της αρμόζει, μέσα στους ταραγμένους καιρούς μας, όπου κρίνεται το μέλλον του ανθρώπου και της ανθρωπότητας εν γένει».

Τέλος, υπογράμμισε ότι αυτό τον πολιτισμό πρέπει να υπερασπισθούμε ιδίως σήμερα, στο πλαίσιο της μεγάλης Ευρωπαϊκής μας οικογένειας, έναντι όσων επιβουλεύονται το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα και τις πολιτιστικές του καταβολές. «Και με βάση τις παρακαταθήκες του πολιτισμού αυτού πρέπει να στείλουμε, urbi et orbi, το μήνυμα ότι, εμείς οι Έλληνες, είμαστε κατ' εξοχήν υπέρμαχοι της Ειρήνης και της Φιλίας μεταξύ των Λαών. Είμαστε όμως, όπως είναι αυτονόητο, εξίσου υπέρμαχοι αλλά και ανυποχώρητοι εγγυητές, έναντι πάντων, του πραγματικού θεμελίου της Ειρήνης, που δεν είναι άλλο από τον πλήρη και ειλικρινή σεβασμό της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής νομιμότητας, στο σύνολό τους» κατέληξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ